Z Českých vlastí.

Několik čísel o úrazovém a nemocenském pojištění horníků. — "Zájmy Horníků" přinesly v posledním čísle 23. m. m., pozoruhodný článek, v němž líčí se výsledky úrazového a nemocenského pojištění. Píší m. j.: "V roce 1914 bylo v Čechách důlní míry celkem 111,297.6 haktaru a přibylo jí 805.1 hektaru, z čehož přiadá na uhlí 424.96 ha., na železnou rudu 247.3 ha. Z 886 podniků bylo v provozování 200 podniků hornických a 9 podniků hutnických; z hornických podniků bylo 50 na kamenné uhlí, 112 na hnědé uhlí, 11 na železnou rudu a 18 na jiné minerály. Horictva bylo zaměstnáno 56,792 dělníci a 2,410 dozorců. Jeden dozorce připadá průměrné na 23—24 dělníky. Oproti roku 1903 ubylo v Čechách do konce roku 1914 celkem 5136, to jest 10 proc. mužstva. Úbytek tento jest vysvětlitelný pouze válkou. Zajisté i v roce 1915 lze počítat s dalším úbytkem horníků v Čechách, neboť opět část horníků, zvláště mladších, odešla za vojenskou povinností. Bolestné jsou cifry o úrazech v hornických podnicích v Čechách v uvedeném roce. Ve zpráv horního hejtmanství pro Čechy uvádějí se pouze úrazy smrtelné a úrazy těžké. Úrazy lehké, jichž jest veliké množství, se neuvádí. Smrtelných úrazů se zaznamenává 69, těžkých 945 a z těchto těžkých úrazů jest 497 úrazů, jichž doba uzdravení byla přes 20 dní, a 148 úrazů těžkých již svou povahou. V hnědouhelných dolech událo se 45 smrtelných úrazů, v kamenouhelných dolech 17. Hromadné úrazy, při nichž by byli postiženi více než 4 dělníci, se neudály. Ponětné jsou cifry o bratrských pokladnách. Nalézalo se jich v Čechách v roce 1914 nemocenských 45, provisních 49. Jmění nemocenských hornických pokladen činilo 1,825,086 kor., jejich passiva pak 195,247 kor., jejich příjmy 4,328,134 kor. a vydání 3,846,892 korun. Jmění provisních hornických pokladen činilo v roce 1914 v Čechách celkem korun 53,307,919, passiva 1,141,849 korun, příjmy 8,232,128 kor. a vydání 5,928,603 kor. Jsou tudíž jak nemocenské pokladny, tak zvláště provisní pokladny značně aktivní. Provisí bralo 14,925 pensistů, 11,608 vdov a 5,668 sirotků. Smutný obraz stinné stránky hornického života předvádějí číslice o úrazech horníků v Rakousku v roce 1915. Od 1. ledna 1915 do 29. ledna 1916, tudíž za 13 měsíců, bylo hlášeno u úrazových hornické 20,348 úrazů. Úrazů, jež za následek měly smrt byly za těchto 13 měsíců 234. Více než 4 lidské životy padali v rakouském hornictví týdně za oběť.

Výhled do budoucnosti. — Na poslední valné hromadě "Středočeského cukrovarnického spolku" nástinil ředitel K. Eger o výhledích průmyslu cukerního do nejbližší budoucnosti, a prohlásiv nejdříve, že o konečném vítězství ústředních mocností a jejich spojenců nemůže býti žádné pochyby, uvedl ve své řeči radu zajímavých momentů, charakterisujících dnešní dobu. Řečník poukázal tu zejména na dnešní monopolisování nejdůležitějších výrobních kategorií, a domnívá se, že se tím blížíme k úplnému vyloučení soukromého podnikatelství v těchto obvodech a k uskutečnění ideálů sociálně demokratických. Toto téměř ve všech válečných státech dalekosáhlé odnětí práv majitelských má pak býti, pokud lze dnes soudit, úplně přivedeno do doby po válce. Dnes je — pravil řečník — téměř všechno zmobilisováno a centralisováno. Máme ústřednu pro rozdělování obilí, ječmene a sladu, cukerní i lihovou centrálu, ústřednu pro výrobu kovovou ústřednu, ústřednu pro petrolej, brambory i kůži. Na zřízení ústředny pro máslo a papír se vážně pomýšlí a k organisaci obchodu devisového — dle německého centralistického vzoru — rovněž již se přikročilo, z krátka, až se podíváme na cokoliv v nejdůležitějších výrobních a obchodních oborech, všechna jest vložena do ruky státní moci. Při tom nemají býti všechna tato zařízení, tak aspoň se praví, institucí přechodnou, nýbrž trvalou. Jednotlivé z válečných států, jak se zdá, mají nemalou chuť považovati tuto centralisaci jako předchůdce jistého způsobu úplného sestátnění neb monopolisování. V Německu mluví se všeobecně o zavedení tabákového monopolu a naše již existující monopoly, to jest tabákový, volný a střelného prachu mají býti co nejdříve doplněny monopolem zápalkovým, snad i lihovým. — Válka zasáhla tedy jedním rázem tak hluboko do koleji dnešního systému soukromo-kapitalistického, že by tomu byl nikdo před válkou nechtěl ani ve snách uvěřiti. — S velikým durazem vyslovil se fed. Eger v závěru své řeči proti kapitálnímu uzavírání hospodářského sbližení naší monarchie s Německem, jež má být ujednáno hned na 25 let, takže by následkem toho zákonodárné sbory nemohly být po dlouhou dobu na těchto pracech vůbec účastněny. Oč musíme v tomto směru všichni usilovat, jest to, aby po skončení této války zbranění bylo zabráněno pokračování války na poli hospodářském, abychom i my měli pak otevřeným celý svět, jak toho k svému dalšímu hospodářskému rozkvětu a zhojení ran, zasažených válkou, budeme nutně potřebovati.

Kolik je knih na světě? — V lutnovém sešitě "Bulletin de l'Institut international de Bibliographie" jest pojednání o počtu všech knih, vyšlých od objevení tiskařského umění. Z toho jde na jevo, že od r. 1450 vyšlo nejméně než 11,638,810 tištěných knih v jednotlivých zemích na světě. V tento počet vřazeny i tz. "Inkunabule," jak se až do r. 1500 tištěné knihy zvaly vzniklý v Německu a jeho v Německu na 20,000, v Italii 6636, v Holandsku 2049, ve Francii 1125. Kolem r. 1500 odhadoval se počet roční vydávaných knih jen na 1200, dvě století později, kolem r. 1700, stoupl počet ten na 10,000 r. 1880 vydáno bylo přes 100,000, r. 1908, kdy statistika "Bulletinu" končí, nejméně než 174,575 knih.

Původ okresních hospodrských záložen v Čechách sahá až do doby Josefa II., který naříditi patentem ze dne 9. června 1788, aby každý poddaný, jenž úrodou půdu má, ze 4 druhů obilí, pšenice, žita, ječmene a ovsa, třetí díl toho, což na zimní a letní setbu v zemi každého druhu spotřebuje, na spejchar obecní odvedl a podobným způsobem po 3 léta za sebou jednou odváděl, by za ten čas na každém panství, na každém statku v každém městě shromáždila se zásoba obilí, jakéž zapotřebí jest k jednoroční sečbě zemí i jarní. Na základě tohoto patentu zřizovány, kde se tak dosud nestalo, sýpky obilní aby případně nedostatku obilí. Kterýž při nedostatečných tehdy dopravních prostředcích by nastati mohl, mohla se odvrátit podle i nadále. Obilní sýpky se však nezosvědčovaly, proto obilní sýpky (fondy) dne 9. června 1847 zrušeny a přeměněny se v fondy peněžité. Z těch vyvinuly se kontribuenčních, pozdější i okresní hospodářské záložny.

Nejstarší zloděj světa. — Seniorem tohoto oboru jest zajisté — aspoň není nic známo o nikom starším — stařec Adolf Schoefer, v Berlíně žijící. Ač už daleko osmdesátku překročil, byl tyto dny znovu pro hmatáctví zatčen. Neméně než 46 let svého života strávil tento specialista v žalářích a káznicích. Byl povětrným a nebezpečným již, když nynější policejní rada Braun, jako detektiv byl neustále hmatákům v patách. Schoefer nakradl tolik za svůj život, že mohl býti už zcela dobře velkokapitalistou, avšak sotva peněz nabyl, už je zase probil. Asi před rokem opustil trestnici poslední. Tehdy se myslilo všeobecně a myslil snad i on sám, že jest už hmatácká kariera jeho zakončena. Byl dán do útulny a doufalo se, že tam strávi zbytek života svého. Rok v ústavu vydržel. Potom počal se tam však stále více nudit. Zatoužil po starém řemesle, i opustil ústav nepochybně s úmyslem nakrásti ještě tolik, aby si mohl opatřiti vlastní domeček svůj, aby zemřel jednou pod vlastní střechou. Jako dříve již, vyvolil si i nyní hlavně zadní plošiny na vozích elektrické dráhy a v omnibusech za pole působnosti svoji. Naděje však záhy jej opustila. Doznal po svém zatčení, že nemél skorem ani jednou již "štěstí," ruka dle všeho nebyla už tak pevná. Tyto dny hmátl opět na zastávce omnibusu na Alexandrově náměstí jednu dámě do kapsy, aby ji peněženku odcizil, byl však při tom chycen a dopraven na policejní ředitelství. Zde jej ovšem okamžitě poznali. Po výslechu byl dopraven do vězení Moabitu, kde jej uvítali rovněž jako starého známého. Schoefer, ač jest mnohem starší, má při na případnou podobnost se "setníkem z Kopníku." V době, kdy tento provedl svůj kousek nejedna lidé chytli jej na uličí za límec a dopravili na policii, kde však poznali ihned, že běží o pouhého "gmána" a nikoli o "oficíra" z armády zločinců.

Největší — vůl. — Jest velmi choulostivo psáti o takém exemplári, aby péro nebylo Švertaásky a všelikými podobnými jinými exemplári, do nichž se vtělil na chvíli duch lidský, podezříváno, z narážek a vtipů byť i trochu hrubšího rázu. Nikoliv, ty a takové nebyly nikdy v intencích našich a proto hned předem ujišťujeme svatosvatě, že běží tu skutečně o exemplář čtvernohý a na ze pohlíkum, jež líbuje si řádo v kuriositách, mohlo tento exemplář závidětí Berlínu. Z jedné obce v Holštýnsku, kde žil dosud v neznámu a bez veškeré popularity slavil před válkou triumfální svůj vjezd do Berlína největší vůl. Slavný vůl ten byl tak veliký, že se nevešel ani do obyčejného železničního vagonu i musil být pro něj poslán zvláštní vagon. Největší vůl ten měřil, jak píše "Deutsche Fleischerzeitung," 2.10 metru zvýší a měl 38 centů váhy. Nejzajímavějším u něho bylo, že byl úplně bílý a na jeho bělostné pleti že nebylo ni nejmenší poskvrny. Zajímavé zvíře to bylo pravým cílem berlínské výstavy pro chov krmného dobytka a vzešlo ze skřížení rasy Zeln a rasy holštýnské. Měl tedy Berlín nepopiratelné největšího vola. Dnes již vůl sotva žije.

Životní výkon italského listonoše. — Z Milána se oznamuje: Na stanici Locate Bergamasco, která obstarává poštu pro okolní vesnice Pieve, Basiglio a Rozzano, byl jako listonoš zaměstnán Luigi Biffi, který denně urazil 23 km. "Domenica del Corriere" vypočetla, že Biffi ušel za svých 53 služebních let nejméně 390,000 km. Obvod země měří kolem 40,070 km, o proto by byl mohl Biffi obejít zeměkouli skoro desetkrát, což je jisté výkon úctyhodný.

Kolik je mohamedánů na světě. — Počet mohamedánů na světě dosud byl přeměřeným; zbytečně byl zvelčován. Pro jednotlivé země udávány číslice přímo báječné, které neodpovídely nikterak přesné statistice. Nyní ve "Worldu" prof. hr. Wesserman a dr. Zweger uvádějí, že dříve se udávalo, že v Maroku je 6—10 miliónů mohamedánů; zatím je jich tam 3,290,000. Ony 3,500,000 mohamedánů v Dafíru klesly na 600,000, 3,500,000 mohamedánů ve Wadai na milion. Arabský list "El Monyyed" počítá, že je na celé zeměkouli 270 miliónů mohamedánů. Prof. C. H. Becker odhadu je počet jich na 230 miliónů, M. Hartmann na 233 miliónů, H. Wichmann v Justus Perthesově přírodním atlasu na 240 miliónů, Hubert Jansen na 259 miliónů. Nová statistika vypočítává, že je na světě mohamedánů celkem 201 miliónů. Skorem polovině jich vládnou Angličané asi 90 miliónů, 76 miliónů jest pod panstvím jiných evropských osadnických států a jen 34 miliony mají mohamedánské vládce; z těch 13 miliónů žije v Turecku. Ottomanský "kalifat" vládne jen asi 65% mohamedánů. Pod německou vládou stojí 1,480,000 mohamedánů, pod francouzskou 1,530,000, pod holandskou 35,308,996, pod ruskou 20 miliónů. Ze 201 miliónů mohamedánů jest ale 60 miliónů mohamedány jen dle jména. Jsou to buď pohané, buď ducha ří; 10 miliónů je šíitů, pravověrných mohamedánů jest 126 miliónů.

Čistění a lakování nábytku. — Levný a dobrý lak na nábytek připraviti si můžeme z jedné unce vosku, půl unce kastilského mýdla a půl pintu terpentinu, který vleje se do kvartové sklenice a vosk i mýdlo na drobné kousky nakrájené se do něho hodí. Vše nechá se 24 hodin státi, na to se dobře protřese a láhev doplní se vodou, načež lak možno již použíti. Poškrábaná místa a skvrny pretrou se jen šelakovým lakem (shellac varnish) pomocí měkkého, malířského štětce (camel's hair brush) a lak ten nechá se dobře uschnouti. Místo šelakového laku můžeme vzíti i směs z jedné velké lžíce terpentinu a jedné velké lžíce lněného oleje. Do směsi této namočíme měkký štětec, jím místo poškrábané nebo skvrnu pretřeme, necháme asi půl minuty uschnouti a na to měkkým hadříkem dobře vytřeme.

List z Kanady.

Paní Anna F. Rosenaurova, z Enchant, Alta., Canada, píše následující: "Mohu směle říci, že Trinerova Lecivo Hořké Víno je dobré. Byla jsem stižena jaterní nemocí a tento lék mi pomohl. Za to vám, vlastníkům jeho, ještě jednou děkuji. Váš lék mohu každému odporučiti. Mrs. Anna F. Rosenaur, Enchant, Alta., Canada." Listy takové docházejí se všech stran, po nevadž účinek Trinerova Lecivého Hořkého Vína jest velice pozoruhodný v nemocech žaludku, jater a střev, zvláště když choroba spojena je se zácpou. Výborný tento lék přivádí obyčejně rychlou úlevu tam, kde stává nechuť k jídlu, při krkání, vrhnutí, nervositě, slabosti, bolestech ve střevách a při zácpě. Cena $1.00. V lékárnách. Jos. Triner, Velkovýrobce léků, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Požádejte nejbližšího lékárníka, aby vám opatřil Trinerův Liniment, výborné mazání při bolestech svalů a kloubů. V lékárnách. Cena 25 a 50c, poštou 35 a 60c. — Advertisement

DVA DRUHY POZDRAVŮ V TEXASU.

Photos by American Press Association.

Dvě české Texasanky vítají národní gardisty z Illinoisu při příjezdu do jejich státu. Vedle nalézá se voják s hadem. Voják tento prohlašuje, že může učiniti neškodným jakéhokoliv hada, kterého možno nalézti na pomezí.

Nervosní lidé

budou zajisté s radostí čísti, že zdravotní jejich stav lze velmi rychle zlepšiti a celé nervové ústrojí znamenitě posíliti, budou-li bráti

SEVERŮV NERVOTON

(Severa's Nervoton) a sice ihned na začátku podobné nervové poruchy. Lék tento byl dostatečně vyzkoušen v léčení nervových chorob a ukázal svoji výtečnou léčivou vlastnost při

skleslosti mysle, nespavosti čili bezesnosti, nervovém vysílení, hysterii a nervose. Cena $1.00

Píšte si o knížku "Severův Nervoton. Kdy a jak jej užívati." Jest zdarma.

Severovy Léky jsou na prodej ve všech lékárnách. Žádejte však výslovně jen Severovy léky a odmítejte nápodobeniny. Nemá-li váš lékárník Severovy léky na skladě, objednejte si je přímo od nás.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

ZAŠLETE SVŮJ DOBYTEK NA

FISH - CUNNINGHAM CO.

komisionáře a obchodníky dobytkem.

Pokoj 241 Exchange Building, Stanice dobytčích ohradách.—Tel. South 255. John C. Cunningham, C. H. Fish, Claude Cunning a E. A. Pritchard, prodavači dobytka; Willey Middleton a **Frank Sterba**, prodavači vepřového dobytka.

DOBRÉ PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK

FREMONT BREWING CO.

FREMONT, NEBRASKA,

vyrábí a lahvuje Plzeňské pivo. Co se týče chuti a jakosti, jest nejbližší importovanému.

Součástky tohoto piva, nejlepší slad, dělán z nejlepšího ječmene v našem pivovaře a pravý český žatecký chmel jest používán. Obsahuje 3 procenta lihu a jest doporučován mnohými lékaři.

Chcete-li sobě pochutnati, objednejte sobě jednu bednu.

Pouze nejvybranějšího **českého chmele** jest k jeho výrobě použito

Lusus REG. U.S. PAT. OFF. **THE BEER YOU LIKE**

Pošlete si pro illustrovaný a dostanete si premie

Ušetřte kupony katalog. — 48-7

FRED KRUG BREWING CO. OMAHA

JOS. BLISS & SON CO.

Bezpečně obdobi ke připravení vašich cest pro příští sezónu kúrou kúrou... Bezpochyby ve této době bude pečlivé přípravy učiněny a zařízení uzavřeno pro ten účel s dostatečnou pravostí vybrali. Vydali se tak žádáte že ano? Ty same zásady mohou být použito při zacházení s vaším zdravím na každém trhu.

Všichni mne cítí připravení vašemu zdraví vynaložit tu nejpečlivější pozornost, přece nikdy nebyli jsme lépe připraveni, než právě v příhodné době. Každý odbor jest zastoupen zkušenými, dokonale obeznámenými muži. Více než dvacetiletým nepřetržitým kapacitním a prosperujícím obchodem v tomto městě. Naše vší pochybnost náš rekord jest čistý a na mohutnosti mnoha našich zákazníků. Jsme se upřímností vás o možnosti osobní zajistit. Jste upřímně k tomu nejlepšímu a to jest právě, co vám nabízíme a poskytneme. Zkuste nás, přesvědčte se!

JOS. BLISS & SON CO.

Licensed Optician Nebr. 1000. 17-12

230 253 New Exchange Building

Long Distance Telephone No. 339 SOUTH OMAHA, NEB.

Lee-Glass-Andreesen Hardware Co.

PRODÁVÁ VE VELKÉM

Ušlechtilé, vyráběné a lakované plechové zboží. — Cínovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostnatý drát, krbníky, nástrojové zboží, hřebíky, střelné zbraně, zábaje a sportovní zboží všeho druhu.

9th and Harney Streets. OMAHA, NEBRASKA.